

СПЕЦИАЛНОСТ ЛОГОПЕДИЯ

МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА

“Клинична логопедия”

Образователно-квалификационна степен: магистър

Професионална квалификация: логопедия

Форма на обучение: редовна

Срок на обучение: 1 година

Условие за прием: Настоящата магистърска програма е предназначена за бакалаври - логопеди, които имат базисна подготовка за двата модула комуникативни нарушения: медицински и логопедчен.

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА НА СПЕЦИАЛНОСТ: ЛОГОПЕДИЯ МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА: КЛИНИЧНА ЛОГОПЕДИЯ

за образователно-квалификационна степен: МАГИСТЪР
с професионална квалификация: КЛИНИЧЕН ЛОГОПЕД

I. Цели:

Осигурява по-нататъшна подготовка на логопеди, завършили ОКС „Бакалавър“ в професионалното направление „Обществено здраве“. Посредством магистърската програма „Клинична логопедия“ кандидатите получават по-задълбочена професионална квалификация и са готови за предизвикателствата в областта на логопедичната теория и практика.

Разработва и поддържа високо качество на клиничните научни изследвания и преподаване в областта на университетската специалност „Логопедия“.

Осигурява завършилите програмата с академична квалификация „Клиничен логопед“, която дава достъп до широк спектър практически и изследователски дейности.

II. Професионални качества и компетенции на завършилите специалността:

След завършване на обучението, магистърът „клиничен логопед“ ще разполага с необходимите знания и умения за:

- Ефективно и компетентно провеждане на клинична логопедична практика;
- Оценка и диагностика на специфични комуникативни нарушения;
- Разработване и провеждане на терапия за възстановяване на нарушенията в сферата на общуването;
- Критична оценка и прилагане на научната база на доказателства в логопедичната терапия;
- Етично базирани професионални действия;
- Ефективно клинично мислене и вземане на решения във връзка с основани на доказателства практики;
- Ефективно управление на промените;
- Действия, които подкрепят самоопределение на всички клиенти;
- Действия, които да демонстрират прилагането на принципите на рефлексивна практика;
- Сътрудничество и съвместна работа с други специалисти в рамките на мултидисциплинарен екип;

- Критична оценка на предоставяните здравни услуги и законодателството за хуманно отношение и обслужване в страната, Европа и в международен план.

III. Обемът на магистърската програма е в съответствие с националната Квалификационна рамка, Решение на МС № 96 от 2.02.2012 г.

IV. Посочените знания, умения и компетенции се придобиват в резултата на изучаваните дисциплини от медицински и логопедичен модул.

V. Конкретните практически знания и умения се придобиват в практическото обучение на студентите, които провеждат клиничната си практика под супервизия в клинични заведения и болници (гр. Благоевград и гр. София), както и в центъра по логопедия за работа с деца и лица с нарушения в развитието и с комуникативни нарушения. Практиката завършва с практически изпит пред изпитна комисия, назначена от ректора.

Заявените компетенции се придобиват чрез лекции, семинари, упражнения, участие в научни семинари и студентски конференции.

VI. Перспективи за реализация:

Завършилите магистърската програма „Клинична логопедия“ могат да се реализират в сферата на логопедичната практика в държавни и частни институции/кабинети и/или да извършват изследователска и образователна дейност съобразно професионалната си квалификация – да извършват изследователска дейност в научни звена, да осъществяват консултации като експерти в служби и институции за оценка и подпомагане на хора с комуникативни нарушения.

Квалификационната характеристика е приета на заседание на катедра "Логопедия", проведено на 25.03.2014 г., Протокол № 4; изменена и допълнена на 05.06.2018 г., Протокол № 6.

Квалификационната характеристика е приета на заседание на факултет "Обществено здраве и спорт", проведено на 13.05.2014 г., Протокол № 9; изменена и допълнена на заседание на ФС на ФОЗЗГС на 11.06.2018 г., Протокол № 18.

Квалификационната характеристика е приета на заседание на АС на ЮЗУ "Неофит Рилски", проведено на 29.10.2014 г., Протокол № 32; изменена и допълнена на заседание на АС от 13.06.2018 г., Протокол № 30.

УЧЕБЕН ПЛАН

Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
1. Клинична психология и психология на третата възраст	3.0	10. Комплексна терапия на генерализирани разстройства на развитието	3.0
2. Логопедична терапия при локални поражения на главния мозък (афазии и десностранен синдром)	4.0	11. Диференциална диагностика на комуникативните нарушения	3.0
3. Клиника на разстройствата на гълтането (дисфагия)	3.0	12. Логопедична работа при лица с дисфагия	3.0
4. Комплексна логопедична работа при деца и подрастващи с детска церебрална парализа	3.0	13. Избираема дисциплина от II група	3.0
5. Неврофийдбек и биофийдбек в логопедичната работа	4.0	14. Еднодневна логопедична практика	3.0
6. Логопедична терапия при невродегенеративни заболявания	3.0	15. Защита на дипломна работа	15.0
7. Избираема дисциплина от I група	3.0		
8. Избираема дисциплина - практикум	2.0		
9. Еднодневна логопедична практика	5.0		
	Общо 30		Общо 30
Избираеми дисциплини - I група (студентите избират една дисциплина)		Избираеми дисциплини - II група (студентите избират една дисциплина)	
7а. Техники в драма терапията	3.0	13а. Основи на ерготерапията	3.0
7б. Основи на хоспитализацията и следболничната помощ	3.0	13б. Стратегии за въздействие при лица със сензорна дезинтеграция	3.0
7в. Статистически методи в логопедичната работа	3.0	13в. Интерперсонален психотренинг за лица с комуникативни нарушения	3.0
7г. Основи на физиотерапията	3.0		
Избираеми дисциплини - практикум			
8а. Работа в клиничен екип	2.0		
8б. Комуникативен тренинг	2.0		
8в. Практикум по електромиографски биофийдбек в логопедичната практика	2.0		

ОБЩО ЗА 1 УЧЕБНА ГОДИНА: 60 КРЕДИТА

ОПИСАНИЕ НА УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ

I. ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ДИСЦИПЛИНИ

КЛИНИЧНА ПСИХОЛОГИЯ И ПСИХОЛОГИЯ НА ТРЕТАТА ВЪЗРАСТ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“, Факултет „Философски факултет“

Анотация:

Курсът по “Клинична психология и психология на третата възраст” е предназначен за студенти, обучаващи се в магистърска програма по Клинична психология, включва 45 академични часа, от които 30 часа лекции и 15 часа семинари и се изучава в първи семестър. Учебното съдържание е структурирано в следните 4 модула: 1) Въведение в клиничната психология – основни понятия; 2) Психология на болния; 3) Психохигиена и психопрофилактика; 4) Психология на третата възраст – психични промени при стареене.

Основните цели на дисциплината “Клинична психология и психология на третата възраст” са:

- усвояване на базисни за клиничната психология понятия;
- придобиване на определен обем теоретични знания за основните когнитивни и личностни промени, настъпващи при най-често срещаните психични и соматични заболявания в детска, юношеска, зряла и старческа възраст;
- запознаване с основните дейности с цел превенция на личностните нарушения в детска, юношеска, зряла и старческа възраст;
- запознаване с основни психодиагностични техники за изследване на нарушенията в основните психични сфери в детска, юношеска, зряла и старческа възраст и изграждане на умения за приложението им с цел диагностично оценяване.

Очаквани резултати: С изучаване на дисциплината “Клинична психология и психология на третата възраст” студентите ще усвоят необходимите знания относно когнитивните и личностни промени, настъпващи при най-често срещаните психични и соматични заболявания в детска, юношеска, зряла и старческа възраст и свързаните с тях базисни умения и компетентности за изследване на основните психични сфери в детска, юношеска, зряла и старческа възраст.

Предметни връзки с други учебни дисциплини: Курсът се базира върху широкия спектър от теоретични знания усвоени в бакалавърската образователна степен, като особено важни са връзките с учебните дисциплини „Обща психология и психология на развитието“, „Невропсихология и невролингвистика“ и „Психопатология“. Всичко това ще послужи за практическа основа на курса, която да се развие в точно определени знания и умения на студентите, касаещи клиничната психология и психологията на третата възраст. Установяването на предварителните знания и умения на студентите по учебната дисциплина, техните мотиви и интереси към учебната дисциплина се явява важен фактор за постигане на нейните цели и задачи. За установяване на входното равнище на студентите се предвижда провеждане на устни беседи или тест. В зависимост от показаното равнище на предварителната подготовка се предвижда актуализация на съдържанието, обема и дълбочината на разглежданите теми, както и методите на преподаване.

ЛОГОПЕДИЧНА ТЕРАПИЯ ПРИ ЛОКАЛНИ ПОРАЖЕНИЯ НА ГЛАВНИЯ МОЗЪК (АФАЗИИ И ДЕСНОСТРАНЕН СИНДРОМ)

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 0л+2су+2пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”, Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт”

Анотация:

Курсът е предназначен за студенти ОКС – Магистър /с базова подготовка ОКС – бакалавър, специалист с 8 семестъра обучение/, които ще се подготвят за дейности в условията на клинични институции за лекуване и терапия на лица /деца и възрастни/ с локални поражения на главния мозък /ГМ/. Курсът е разделен на два модула., като първият е посветен на идентификацията на речеви нарушения при комбинирани локални поражения и специфични болести, при които са увредени речеви функции, комуникативни, интелектуални и когнитивни функции, а вторият модул е посветен на рехабилитация в контекста на логопедичното възстановително обучение при възрастни лица или логопедичната абилитация при деца в зависимост от времето на настъпване на увреждането /предлингвално или ранно лингвално/. Обръща се специално внимание на последствията за поведението и когницията при двустранни и едностранни /десностранни/ увреди.

В ОКС- Бакалавър студентите са изучавали задължителните дисциплини: Невропсихология, Психология на аномалното развитие, Неврология, Психопатология, Комуникативни нарушения при неврологични увреди при деца и възрастни /I част – дизартрии и II част – афазии/, психолингвистика и др.

Отделено е внимание и на принципите за работа в екип в клиничните заведения, както и на планирането и на осъществяването и оценяването на дейности, отнасящи се към особеностите на възстановителното обучение, ранната абилитация и/или терапия на речевите нарушения, предизвикани от локални мозъчни увреди през различните периоди от психичното развитие на пациентите.

Клиника на разстройствата на гълтането /дисфагия/

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра „Логопедия”, Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт”

Анотация:

Курсът е предназначен да запознае студентите с основните теоретични постановки, определящи важността на акта на гълтането за нормалното функциониране на храносмилателната и дихателната системи на организма, както и значението на гълтателните смущения за развитие на сериозни патологични промени в областта на долните дихателни пътища и ларинкса, рефлектиращи в

различни по степен на тежест и продължителност смущения в гласообразуването. Акцентира се върху усвояването на най-важните техники за преценка на ефективността на гълтателната функция, както и възможностите за провеждане на активна гласова рехабилитация при хора с увреда на фонаторните възможности вследствие на смутена гълтателна функция.

В края на обучението студентът трябва да има следните нива на компетентност:

➤ демонстрира познания за основните процеси на гълтателния акт при човека, включително неговите биологични, неврологични, психологични и културни основи

➤ притежава знания за принципите и методите на превенция, оценка на състоянието и диагностика на хора с нарушено гълтане, включително разглеждане на анатоמו-физиологичните, психологичните, еволюционните, и културни аспекти на разстройствата.

➤ познава стандартите на етично поведение по отношение на оценката и лечението на дисфагията.

➤ познава методите, използвани в научните изследвания и прилагането на принципите на научните изследвания в базираната на доказателства клинична практика.

➤ има изградени професионални качества и умения, съгласно новите стандарти за логопедична подготовка в рамките на европейското висше образование (CPLOL/NQ, 2013): - открива пропуските в необходимата информация за по-доброто разбиране на нарушението на клиента и търси информация, за да ги запълни; - открива влиянието на нарушението върху психо-социалното благосъстояние, социалния и медицински статус на клиента и значимите за него хора; - при необходимост навременно и по подходящ начин насочва клиента към други специалисти; - избира и планира подходящи и ефективни терапевтични интервенции, включващи ключови фигури от обкръжението на клиента; - разбира ролята на другите членове на интердисциплинарния екип и планира терапията в съответствие с тях; - прилага подходящи терапевтични техники, като използва необходимите материали и инструментално оборудване; - документира реакцията спрямо терапията и всякакви промени в терапевтичния план; - разбира понятията ефикасност и ефективност във връзка с логопедичната интервенция.

Комплексна логопедична работа при деца и подрастващи с ДЦП

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

атедра „Логопедия“, Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Анотация:

Курсът по „Комплексна логопедична работа при деца и подрастващи с ДЦП“ включва следните съдържателни модули: 1) Основни етиологични фактори, обуславящи появата на ДЦП; 2) Основни форми на ДЦП; 3) Комуникативни нарушения при деца и подрастващи с ДЦП; 4) Нарушения на хранителните механизми при ДЦП; 5) Диагностика и диференциална диагностика на ораломоторните механизми, на езиковите умения и на академичните умения при деца и подрастващи с ДЦП; 6) Подходи, методи и принципи за логопедично въздействие, оценка на ефективността от терапията и прогноза.

Описание на курса: Лекционният курс по дисциплината „Комплексна логопедична работа при деца и подрастващи с ДЦП” е предназначен за студенти редовно обучение от ОКС Магистър и включва 45 академични часа годишно (30 часа лекции и 15 часа практически упражнения). Изучава се в рамките на един семестър.

Цели на учебната дисциплина: Основните цели на дисциплината „Комплексна логопедична работа при деца и подрастващи с ДЦП” са в съответствие с общите цели и квалификационната характеристика на специалността, академичните стандарти на ЮЗУ, и очакванията на работодателите и са ориентирани към придобиването и затвърждаването от студентите на основни умения и знания като:

- знания за етиологията и патогенезата на ДЦП;
- знания за видовете комуникативни нарушения, които се проявяват при деца и подрастващи с ДЦП;
- знания и умения за диагностиката и диференциалната диагностика на речевите, орало-моторните, езиковите и академичните умения при децата и подрастващите с ДЦП;
- умения за прилагане на разнообразни терапевтични подходи и методи за логопедично въздействие при ДЦП;
- умения за работа в екип със специалисти, включени в комплексното въздействие при деца и подрастващи с ДЦП;

Очаквани резултати: в съответствие с целите на курса като очаквани резултати студентите следва да придобият умения за професионално приложение на методите за диагностика и диференциална диагностика; за планиране на логопедичното въздействие с подходящи подходи и техники, и за оценка на ефективността от това въздействие. Специфичните умения, които студентите трябва да усвоят са свързани с приложение на резултатите от проект NetQues (Network for tuning standards and quality of education programmes in Speech and Language Therapy/Logopaedics across Europe: a multilateral academic and professional network) и препоръките на Комитета за връзка на логопедите в ЕС (CPLOL). Студентите трябва да придобият и следните специфични умения за: анализ и интерпретация на резултатите от оценката и тяхното интегриране с историята на заболяването и другите източници на информация; изготвяне на устен и писмен доклад на резултатите от проведената оценка, включително анализ и интерпретация на информацията от оценяването; установяване на влиянието на нарушението върху психо-социалното благосъстояние, социалния и медицински статус на децата и подрастващите с ДЦП и значимите други; разбиране на основанията и връзките, които лежат в основата на специфичните терапевтични методи; осъзнаване на ролята на другите членове на интердисциплинарния екип и планиране на терапията в съответствие с техните компетенции; прилагане на подходящи терапевтични техники, като се използват необходимите материали и инструментално оборудване; събиране на количествена и качествена информация за оценка на ефективността от терапията; разбиране на понятията „ефикасност” и „ефективност” във връзка с логопедичната интервенция. Общите и специфични компетенции се усвояват чрез последователното овладяване на материала по посочените в съдържанието на курса теми.

Неврофийдбек и биофийдбек в логопедичната практика

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: изпит

Седмичен хорариум: 2л+1су+1пу

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра „Анатомия и физиология“, Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Анотация:

Неврофийдбек и биофийдбек в съвременната наука са част от приложните невронауки и поведенческите терапии. Изключително бурно развиваща се област за формиране и модифициране на поведение и поведенчески реакции с помощта на компютъризирани системи, включваща хардуер (сензори) и софтуер (аудиовизуални презентации)

Курсът по Неврофийдбек и Биофийдбек в логопедичната практика запознава студентите с практическото приложение на принципите, методите и техниките на инструменталното (оперантно) учене в логопедичната терапия на комуникативните нарушения като стъпва върху теоретичните постановки на теорията за функционалните системи (руска школа) и теорията за поведенческия анализ (западна школа).

Курсът е изцяло практически ориентиран към конкретната логопедична терапия за различните комуникативни нарушения и по-точно как принципите, методите и техниките на поведенческата терапия в лицето на неврофийдбек и биофийдбек могат да се приложат съвместно с логопедичната работа.

Учебната програма е разработена съвместно с външен експерт, лекар по неврология.

Основните цели на курса са:

- запознаване с принципите, методите и техниките на поведенческия подход в логопедичната практика
- овладяване на основните техники и похвати на инструменталното (оперантно) учене за придобиване или модифициране на поведение, в частност говорно и комуникативно поведение.
- запознаване с основните принципи, методи и техника за формиране (shaping) и модифициране (modification) на поведение
- запознаване с принципите, методите, техниките и технологиите на неврофийдбек и биофийдбек в поведенческия подход

Основните задачи на курса са:

- студентите трябва да имат основни познания, практически умения за провеждане на поведенческа логопедична терапия
- студентите трябва да разбират принципите, методите и техниките за формиране и модифициране на говорно поведение
- студентите трябва да знаят основните принципи, методи и техники в неврофийдбек и биофийдбек терапиите в логопедичната практика
- студентите трябва да знаят кой неврофийдбек и биофийдбек метод, протоколи и технологии за кои нарушения са ефикасни и ефективни.

Очакваните резултати на курса са:

- да използват познанията си и овладените практически умения за формиране и модифициране на говорно и комуникативно поведение.
- да могат да използват биофийдбек методите и технологиите в логопедичната си практика.
- да познават неврофийдбек методите и да могат да консултират заинтересованите лица кой метод какво нарушение може да повлияе ефикасно и ефективно.

Логопедична терапия при невродегенеративни заболявания

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра „Логопедия”, Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт”

Анотация:

Курсът „Логопедична работа при невродегенеративни заболявания“ включва два основни модула: (1) клиника на невродегенеративните заболявания и (2) логопедична диагностика и терапия на невродегенеративните заболявания.

Описание на курса: Лекционният курс по дисциплината „Логопедична работа при невродегенеративни заболявания“ е задължителен и предназначен за студенти редовно обучение от ОКС Магистър, и включва 45 академични часа годишно (30 часа лекции и 15 часа практически упражнения). Изучава се в рамките на един семестър.

Цели на учебната дисциплина: Основните цели на дисциплината са в съответствие с общите цели и квалификационната характеристика на специалността, академичните стандарти на ЮЗУ; очакванията на работодателите и са ориентирани към придобиването и затвърждаването от студентите на основни умения и знания като:

- знания за етиологията и патогенезата на невродегенеративните заболявания;
- знания за клиничните прояви на невродегенеративните заболявания;
- знания и умения за диагностиката и диференциалната диагностика на речевите и езиковите умения при лицата с невродегенеративни заболявания;
- умения за прилагане на разнообразни терапевтични подходи и методи за логопедично въздействие при лица с невродегенеративни заболявания;
- умения за работа в екип със специалисти, включени в комплексното въздействие при лица с невродегенеративни заболявания;

Очаквани резултати: в съответствие с целите на курса като очаквани резултати студентите следва да придобият умения за професионално приложение на методите за диагностика и диференциална диагностика; за планиране на логопедичното въздействие с подходящи подходи и техники, и за оценка на ефективността от това въздействие. Специфичните умения, които студентите трябва да усвоят са свързани с приложение на резултатите от проект NetQues (Network for tuning standards and quality of education programmes in Speech and Language Therapy/Logopaedics across Europe: a multilateral academic and professional network) и препоръките на Комитета за връзка на логопедите в ЕС (CPLOL). Студентите трябва да придобият и следните специфични умения за: анализ и интерпретация на резултатите от оценката на езиковите, говорните и дъвкательните функции и тяхното интегриране с историята на заболяването и другите източници на информация; изготвяне на устен и писмен доклад на резултатите от проведената оценка, включително анализ и интерпретация на информацията от оценяването; установяване на влиянието на нарушението върху психо-социалното благосъстояние, социалния и медицински статус на лицата с невродегенеративни заболявания и значимите за тях други лица; разбиране на основанията и връзките, които лежат в основата на специфичните терапевтични методи; осъзнаване на ролята на другите членове на интердисциплинарния екип

и планиране на терапията в съответствие с тяхните компетенции; прилагане на подходящи терапевтични техники, като се използват необходимите материали и инструментално оборудване; събиране на количествена и качествена информация за оценка на ефективността от терапията; разбиране на понятията „ефикасност“ и „ефективност“ във връзка с логопедичната интервенция. Общите и специфични компетенции се усвояват чрез последователното овладяване на материала по посочените в съдържанието на курса теми.

КОМПЛЕКСНА ТЕРАПИЯ НА ГЕНЕРАЛИЗИРАНИ РАЗСТРОЙСТВА НА РАЗВИТИЕТО

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство:

Катедра “Педагогика”, Факултет по педагогика

Анотация:

Курсът цели да запознае студентите с ГРР в различните възрастови групи като разкрие закономерностите и динамиката на развитието им. Разгледани са проблемите на определението, етиологията, симптоматиката и диагностиката на ГРР. Акцентът пада върху особеностите на речевото и езиково развитие при лицата с ГРР, както и върху основните стратегии за комплексно, и в частност логопедично въздействие.

В края на обучението студентите трябва да имат знания за спецификата на генерализираните разстройства на развитието. Трябва да познават и да прилагат в практиката основни подходи за формиране на комуникативни и социални умения. Студентите трябва да умеят да оценяват потребностите на детето и семейството, както и да планират и координират предстоящите въздействия.

Очаквани резултати: да правят логопедична диагностика и диференциална диагностика на комуникативните нарушения, съпътстващи ГРР; да прилагат водещи подходи и логопедични техники за терапия, осигуряващи развитие на комуникативните умения при лица с ГРР.

ДИФЕРЕНЦИАЛНА ДИАГНОСТИКА НА КОМУНИКАТИВНИТЕ НАРУШЕНИЯ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство:

Катедра “Логопедия”, Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт”

Анотация:

Курсът е предназначен за студенти от ОКС – Магистър, които ще се подготвят за дейности в условията на клинични институции за диагностика и диференциална диагностика на комуникативните нарушения. Отделено е внимание и на принципите за работа в екип в клиничните заведения, както и на планирането, осъществяването и оценяването на дейностите, отнасящи се към особеностите на оценяването, диагностиката и диференциалната диагностика на комуникативните нарушения.

Цел – студентите да изградят у себе си способност за правилен подбор на тестове за диференциална диагноза при различните комуникативни нарушения, да анализират и интерпретират данните от различни специалисти с оглед поставяне на точна и окончателна логопедична диагноза, както и самите те да насочват пациентите си към съответните професионалисти в зависимост от манифестираната симптоматика.

Специфичните умения, които студентите трябва да усвоят са свързани с приложение на резултатите от проект *NetQues (Network for tuning standards and quality of education nprogrammes in Speech and Language Therapy/Logopaedics across Europe: a multilateral academic and professional network*.

Очаквани резултати: В съответствие с целите на курса като основни очаквани резултати студентите следва да придобият знания и умения за професионално приложение на методите за диагностика и диференциална диагностика. Да могат да правят правилен подбор на тестове за диференциална диагноза при различните нарушения и да поставят точна и окончателна логопедична диагноза

ЛОГОПЕДИЧНА РАБОТА ПРИ ЛИЦА С ДИСФАГИЯ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство:

Катедра “Логопедия”, Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт”

Анотация:

Курсът по „Логопедична работа при лица с дисфагия” включва следните съдържателни модули: 1) Структурна и функционална организация процесите дъвчене и гълтане; 2) Основни синдроми, заболявания и увреждания обуславящи проявата на дисфагия; 3) Логопедична диагностика на нарушенията на храненето и дъвченето при отделните възрастови групи; 4) Подходи, методи и принципи за терапия при дисфагия за отделните възрастови групи.

Описание на курса: Лекционният курс по дисциплината „Логопедична работа при лица с дисфагия” е предназначен за студенти редовно обучение и включва 45 академични часа годишно (30 часа лекции и 15 часа практически упражнения). Изучава се в рамките на един семестър.

Цели на учебната дисциплина: Основните цели на дисциплината „Логопедична работа при лица с дисфагия” са в съответствие с общите цели и квалификационната характеристика на специалността, академичните стандарти на ЮЗУ, и очакванията на работодателите и са ориентирани към придобиването и затвърждаването от студентите на основни умения и знания като:

- знания за структурата и функциите на нервната система, обезпечавачи процесите дъвчене и гълтане;
- знания за етиологията и патогенезата на дисфагиите;
- умения за диагностика и диференциална диагностика на нарушенията на дъвкателните и глътателните механизми;
- знания и умения за прилагане на разнообразни терапевтични подходи и методи за логопедично въздействие при дисфагия;
- умения за работа в екип със специалисти, включени в комплексното въздействие при нарушенията на дъвкателните и глътателните механизми;

Очаквани резултати: в съответствие с целите на курса като очаквани резултати студентите следва да придобият умения за професионално

приложение на методите за диагностика и диференциална диагностика; за планиране на логопедичното въздействие с подходящи подходи и техники, и за оценка на ефективността от това въздействие. Специфичните умения, които студентите трябва да усвоят са свързани с приложение на резултатите от проект NetQues (Network for tuning standards and quality of education programmes in Speech and Language Therapy/Logopaedics across Europe: a multilateral academic and professional network) и препоръките на Комитета за връзка на логопедите в ЕС (CPLOL). Студентите трябва да придобият и следните специфични умения за: анализ и интерпретация на резултатите от оценката и тяхното интегриране с историята на заболяването и другите източници на информация; изготвяне на устен и писмен доклад на резултатите от проведената оценка, включително анализ и интерпретация на информацията от оценяването; установяване на влиянието на нарушението върху психо-социалното благосъстояние, социалния и медицински статус на клиента и значимите други; разбиране на основанията и връзките, които лежат в основата на специфичните терапевтични методи; осъзнаване на ролята на другите членове на интердисциплинарния екип и планиране на терапията в съответствие с техните компетенции; прилагане на подходящи терапевтични техники, като се използват необходимите материали и инструментално оборудване; събиране на количествена и качествена информация за оценка на ефективността от терапията; разбиране на понятията „ефикасност“ и „ефективност“ във връзка с логопедичната интервенция. Общите и специфични компетенции се усвояват чрез последователното овладяване на материала по посочените в съдържанието на курса теми.

II. ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ

ТЕХНИКИ В ДРАМА ТЕРАПИЯТА

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 1л+0су+2пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра “Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Анотация:

Курсът по дисциплината “Техники в драма терапията” има за цел разширяване базисната подготовка на студентите в областта на терапевтичните методи като им предоставя знания за терапевтичния и профилактичния потенциал на изкуствата. Обучението по учебната дисциплина включва изучаване на историята, теорията и практиката на терапия чрез целенасоченото използване на драматични и/или театрални процеси за постигане на определени терапевтични цели.

Основни задачи:

- да се разкрият границите на драма терапията и взаимовръзките ѝ с други терапии и науки;
- да се формират практически умения за използване на тези техники в драма терапията – индивидуално, с партньор и групово.
- да се създаде специализирана компетентност, която да позволи целенасоченото използване на драматерапевтичните техники при специфичната работа с различни прицелни групи

Очаквани резултати:

След завършване курса на обучение по дисциплината студентите:

- да притежават умения за ангажиране на пациента в терапевтичния процес
- да могат да работят с несъзнавани психични процеси, да разпознават преносни и контрапреносни явления
- да разпознават защитните механизми и съпротивите и да помагат на пациента за осъзнаването им.

ОСНОВИ НА ХОСПИТАЛИЗАЦИЯТА И СЛЕДБОЛНИЧНАТА ПОМОЩ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 1л+0су+2пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра „Логопедия”, Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт”

Анотация:

Програмата е предназначена за студенти от специалност “Клинична логопедия”. Запознава с основните теоретико-практични концепции на видовете доболнична, болнична и след болнична помощ. Разглежда се ролята на клиничният логопед в системата на болничната и след болнична помощ. Обсъжда се и администрирането на процеса по приемане, престой и изписване на пациенти с неврологични заболявания. Акцентира се на работата в мултидисциплинарен екип и възможностите за адаптиране на различните видове среда, с цел постигане по-високо качество на живот на пациентите с неврологични увреждания. Студентите ще бъдат подготвени за тяхната бъдеща работа с лица, които имат неврологични и психични заболявания и нарушения, свързани с двигателната дейност, координация, памет, слух, говор, поведение, интелектуално и физическо развитие, както и способността им за самообслужване.

СТАТИСТИЧЕСКИ МЕТОДИ В ЛОГОПЕДИЧНАТА РАБОТА

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 1л+0су+2пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра “ Информатика ”, Факултет „Природо-математически факултет”

Анотация:

Курсът „Статистически методи в логопедията” цели да запознае студентите с възможностите на специализирани статистически пакети за обработка на експериментални данни и прилагането им в практиката. В курса са включени основни принципи за моделиране на емпирични данни и възможностите на съвременните технологии за тяхната реализация (MS EXCEL, SPSS and STATISTICA и др.).

Цели на учебната дисциплина:

- да даде на студентите теоретични познания за съвременни приложни програми, както и спецификата на тяхното използване;
- да даде на студентите знания за създаване на коректни статистически модели и развие умения за тяхното прилагане;

- да запознае студентите със съвременни подходи за прилагане на статистически методи при изследвания в областта на логопедията.
- Задачи - формиране на навици за:
 - проектиране и моделиране на практически задачи със средствата на статистиката;
 - разработване на модели за статистически анализ на данни в предметната област;
 - обработка и анализ на реални статистически данни.
- Методи на преподаване: Лекции, беседа, дискусия, интерактивни методи
- Очаквани резултати: След успешното завършване на курса студентите следва да:
 - познават принципите за прилагане на съвременните технологии за статистически анализ на данни;
 - умеят да създават модели за статистическа обработка на данни;
 - познават и умеят да прилагат статистически процедури със съвременни статистически пакети – създаване, параметризиране, редактиране, вход и изход.

ОСНОВИ НА ФИЗИОТЕРАПИЯТА

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 1л+0су+2пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра “Здравни грижи”, Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт”

Анотация:

При някои заболявания логопедията се съчетава с физиотерапевтични средства, с което нейното благоприятно влияние се увеличава. Това налага обучаващите се по магистърската програма „Клинична логопедия” на специалността Логопедия да познават същността и влиянието на естествените и преформирани физикални фактори, за да могат в бъдещата си дейност успешно да съчетават логопедията с тях.

През последните години физикалната медицина и рехабилитацията намират все по-широко приложение. Физикалната медицина е наука за прилагането на физикалните фактори – естествени и изкуствени с профилактична, лечебна и рехабилитационна цел. Тя е част от комплексната терапия на различните клинични специалности. Физикалните средства, приложени за целите на терапията, нямат страничен ефект, а напротив, особено естествените фактори, имат трениращо действие, намиращо приложение във физиопрофилактиката. Освен това физикалната медицина е изгодна и в икономически аспект. Това прави от нея самостоятелен избран метод за профилактика, лечение и рехабилитация.

Съдържание на учебната дисциплина:

Студентите следва да се запознаят със следните раздели на физикалната медицина и рехабилитация: електролечение, светлолечение, термотерапия, водолечение, курортолечение /балнеолечение и климатотерапия/.

Технология на обучението и оценяване:

Цели и задачи: Придобиване на основни познания по естествени и преформирани физикални фактори и балнеология.

РАБОТА В КЛИНИЧЕН ЕКИП (практикум)

ECTS кредити: 2

Седмичен хорариум: 0л+0су+2пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра „Логопедия“, Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Анотация:

Предложеният курс по дисциплината „Работа в клиничен екип“ е предназначен за студенти редовно обучение в магистърска програма Клинична логопедия и се състои от 30 практически упражнения и 30 часа извънаудиторна заетост.

Курсът по дисциплината „Работа в клиничен екип“ има за цел да представи работата на логопеда в екип с различни специалисти, които участват в диагностицирането, профилактиката, превенцията и терапията на лицата с комуникативни нарушения.

В практикума всеки студент изгражда следните качества и умения, съгласно новите стандарти за логопедична подготовка в рамките на европейското висше образование (CPLOL/NQ, 2013):

- разбира ролята на другите членове на интердисциплинарния екип и планира терапията в съответствие с тях;
- при необходимост навременно и по подходящ начин насочва клиента към други специалисти;
- открива влиянието на нарушението върху психо-социалното благосъстояние, социалния и медицински статус на клиента и значимите за него хора;
- открива пропуските в необходимата информация за по-доброто разбиране на нарушението на клиента и търси информация, за да ги запълни;
- избира и планира подходящи и ефективни терапевтични интервенции, включващи ключови фигури от обкръжението на клиента;
- прилага подходящи терапевтични техники, като използва необходимите материали и инструментално оборудване;
- документира реакцията спрямо терапията и всякакви промени в терапевтичния план;
- разбира понятията ефикасност и ефективност във връзка с логопедичната интервенция.

Очаквани резултати: В края на обучението си по дисциплината Работа в клиничен екип студентите от специалност Логопедия трябва да са изградили професионални умения и качества, съответстващи на стандартите за професионално обучение на логопеди разработени и приети по проект NetQues. Студентите трябва да умеят да:

- установяват връзка с клиента и да улесняват участието в процеса на оценка и
- диференциална диагностика;
- анализират и интерпретират точно резултатите от оценката и да ги интегрират с историята на заболяването и другите източници на информация;
- изготвят устен и писмен доклад на резултатите от проведената оценка, включително анализ и интерпретация на информацията от оценката;

- избират и планират подходящи и ефективни терапевтични интервенции с помощта на екип от специалисти и включващи ключови фигури от обкръжението на клиента;
- прилагат подходящи терапевтични техники и програми, като използват необходимите материали и инструментално оборудване.
- попълват навременно документацията си, в съответствие с професионалните и законови изисквания;
- разбират понятията ефикасност и ефективност във връзка с логопедичната интервенция на лица с комуникативни нарушения;

КОМУНИКАТИВЕН ТРЕНИНГ (практикум)

ECTS кредити: 2

Седмичен хорариум: 0л+0су+2пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра „Анатомия и физиология”, Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт”

Анотация:

Точното определяне на понятието комуникация е целта на целия курс и дава границите и предмета му. Разглеждат се предпоставките, които характеризират комуникацията като социално поведение на човека.

С настоящата учебна програма се цели студентите да придобият знания и умения за човешката комуникация (вербална и невербална) и да усвоят основни комуникативни умения, свързани с бъдещата им професия на логопеди. Обучението се основава на характеристиките на социалната интеракция и поведение. Обучението по дисциплината си поставя за задача, студентите да усвоят процесите, чрез които участниците в комуникацията се приспособяват и решават проблемите, възникващи при социалната интеракция, или определянето на ролите, отговорностите и нормите, както и разрешаване на несъгласията и конфликтите.

От студентите се очаква да усвоят и прилагат набор от комуникативни умения, необходими в непосредствената им логопедична работа като краен резултат от обучението.

ПРАКТИКУМ ПО ЕЛЕКТРОМИОГРАФСКИ БИОФИЙДБЕК В ЛОГОПЕДИЧНАТА ПРАКТИКА (практикум)

ECTS кредити: 2

Седмичен хорариум: 0л+0су+2пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра „Анатомия и физиология”, Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт”

Анотация:

Биофийдбек като съвременно приложно направление широко навлиза в различните поведенчески терапии, част от които е и логопедичната терапия. Изключително бурно развиваща се област за формиране и модифициране на

поведение и поведенчески реакции с помощта на компютъризирани системи, включваща хардуер (сензори) и софтуер (аудиовизуални презентации) биофийдбек методите са се превърнали в незаменим инструмент в логопедичната практика по света и бързо навлизат и в българската практика.

Практикумът по ЕМГ-биофийдбек в логопедичната практика запознава студентите с практическото приложение на принципите, методите и техниките на инструменталното (оперантно) учене в логопедичната терапия на комуникативните нарушения като стъпва върху физиологичния метод, използван широко и в медицинската практика, а именно електромиографския (ЕМГ).

Курсът е изцяло практически ориентиран към конкретната логопедична терапия за различните комуникативни нарушения и по-точно как принципите, методите и техниките на поведенческата терапия в лицето на ЕМГ-биофийдбек могат да се приложат съвместно с логопедичната работа.

Учебната програма е разработена съвместно с външен експерт, лекар по неврология.

Основните цели на курса са:

- запознаване с принципите, методите и техниките на ЕМГ-биофийдбек в логопедичната практика
- овладяване на основните техники и похвати на инструменталното (оперантно) учене за придобиване или модифициране на поведение, в частност говорно и комуникативно поведение с помощта на ЕМГ.
- запознаване с основните принципи, методи и техника за формиране (shaping) и модифициране (modification) на поведение с помощта на ЕМГ
- запознаване с големия проблем не само в логопедията за съпътстващите двигателни програми при изпълнение на вече избрана двигателна програма, а именно говорно поведение.

Основните задачи на курса са:

- студентите трябва да имат основни познания, практически умения за провеждане на ЕМГ-биофийдбек
- студентите трябва да разбират принципите, методите и техниките за формиране и модифициране на говорно поведение чрез ЕМГ-биофийдбек
- студентите трябва да знаят основните принципи, методи и техники за релаксация в логопедичната практика чрез ЕМГ-биофийдбек
- студентите трябва да знаят как да модифицират и/или елиминират съпътстващи движения при изпълнение на говор.

Очакваните резултати на курса са:

- да използват познанията си и овладените практически умения за формиране и модифициране на говорно и комуникативно поведение чрез ЕМГ-биофийдбек.
- Да могат да използват ЕМГ-биофийдбек за релаксация на отделни мускулни групи или на пациента като цяло.
- Да могат да използват ЕМГ-биофийдбек апарати за формиране на оптимално изпълнение на говорно поведение при различни говорни ситуации.

ОСНОВИ НА ЕРГОТЕРАПИЯТА

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 1л+0су+2пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство:

Катедра „Логопедия”, Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт”

Анотация:

Програмата е предназначена за студенти магистри от специалност "Клинична логопедия". Запознава с основните теоретични концепции на ерготерапията. Разглежда се ролята на ерготерапевта в работата с деца в риск и техните семейства. Акцентира се на работата в мултидисциплинарен екип и възможностите за адаптиране на средата. Разглеждат се и отклоненията от нормалното нервно-психическо развитие поради различни увреждания и в резултат на вредните въздействия на физическата и социална среда, както и възможностите за тяхната адаптация.

СТРАТЕГИИ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ПРИ ЛИЦА СЪС СЕНЗОРНА ДЕЗИНТЕГРАЦИЯ**ECTS кредити:** 3**Седмичен хорариум:** 1л+0су+2пу**Форма за проверка на знанията:** изпит**Вид на изпита:** писмен**Семестър:** втори**Методическо ръководство:**

Катедра „Логопедия”, Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт”

Анотация:

Учебната програма е предназначена в рамките на кратък лекционен курс да запознае студентите с естеството на нарушенията на сензорната интеграция, достъпните методи на диагностика, както и най-популярните терапевтични програми. В практическите занятия ще бъдат предоставени материали по конкретни казуси за обсъждане, диагностициране и разработка на терапевтични програми.

Предпоставка за изучаване на дисциплината са знания за комплексна терапия при деца/ лица с ЕПН, сензорни нарушения, езикови нарушения в детска възраст.

ИНТЕРПЕРСОНАЛЕН ПСИХОТЕРЕНИНГ ЗА ЛИЦА С КОМУНИКАТИВНИ НАРУШЕНИЯ**ECTS кредити:** 3**Седмичен хорариум:** 1л+0су+2пу**Форма за проверка на знанията:** изпит**Вид на изпита:** писмен**Семестър:** втори**Методическо ръководство:**

Катедра “Педагогика”, Факултет „Факултет по педагогика“

Анотация:

Специалистът клиничен логопед работи в екип в клинично заведение. Ето защо на него се възлагат функции, подчинени на естеството на логопедичната работа и обхващащи по- широк спектър от дейности, включително и интерперсонален психо-тренинг, с цел да се въздейства върху вторичните черти на личността, които са фиксирани в резултат на нарушените комуникативни и социални контакти на пациентите. Интерперсоналният психо-тренинг има за обект на въздействие не само пациентите с комуникативни нарушения /КН/, но и членовете на семейната , формалната и неформалната среди. Възможно е в клиничните институции да се използват специалисти по клинична психотерапия и различните тренинг техники, но при отсъствие на такива специалисти е възможно и клиничния логопед да изпълнява функциите на модератор и ръководител на

различните форми на интерперсоналния психо-тренинг. Някои от психо – техниките се използват традиционно и инфилтрирано в логопедичните занятия.

Знания, умения и навици, които студентите трябва да усвоят:

- да могат да диагностицират по показатели включването на лицата с КН в различните форми на интерперсонален тренинг;
- да могат да провеждат консултативна дейност с пациентите и техните близки и да ги насочват към подходящите за тях форми на тренинг;
- да прилагат подходящи техники за структуриране , планиране и ръководство на различните форми на тренинга;
- да могат да водят служебна документация с приложение и на видеозаписваща техника; както и да използват записите в процеса на анализ на резултатите пред пациентите и колегите;
- да прилагат методики за оценка на ефективността от дейностите, залегнали в процеса на психо-тренинга;
- да са в състояние да следят психичното и соматичното състояние на пациентите по време на тренинга и да вземат адекватни мерки за излизане от кризисни състояния;
- да участват пълноценно в процеса на провеждане на избраните техники и при необходимост да променят стратегията и тактиката на терапевтичното въздействие;
- да са в състояние да подбират и променят състава на тренинг – групите с цел да запазят необходимия психо-климат и продължаването на програмата, въпреки възникналите проблеми, без това да вреди на здравето на пациентите;
- Да спазват правилата за професионална тайна и етика на поведението, които не уронват престижа на институцията и/или пациентите и техните близки.